

Broj 80, siječanj 2019. :: Tema broja: „Zavičajne zbirke i projekti knjižnica – dio kulturne baštine“

Povodom Mjeseca hrvatske knjige 2018. U GISKO-U otvorena izložba “Kazališni život Osijeka”

Već dugi niz godina Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek organizira izložbe sa zavičajnom tematikom. Godine 2016. pokrenut je ciklus izložbi “Zavičajne priče” s ciljem promoviranja zavičajne zbirke te kako bi se skrenula pažnja i potaklo zanimanje za naše sugrađane o kojima često vrlo malo znamo, a koji su svojim radom zadužili sve nas i upisali Osijek na kulturnu kartu Hrvatske. Godine 2016. i 2017. izložbe su bile posvećene pojedincima – književnicima Anti Gardašu i Stjepanu Tomašu.

U povodu Mjeseca hrvatske knjige, 2018. otvorena je izložba iz ciklusa “Zavičajne priče” pod nazivom “Kazališni život Osijeka”. Ova izložba nije posvećena samo jednoj ustanovi – Hrvatskom narodnom kazalištu u Osijeku i svim onim pojedincima – intendantima, ravnateljima Opere i Drame, redateljima, glumcima i urednicima kazališnih izdanja koji su svoj rad ugradili u njegovo postojanje i djelovanje, nego i razvoju kazališnog života u Osijeku.

Izložba se sastoji od dva dijela – povijesnog prikaza kontinuiteta razvoja kazališnog života u Osijeku, prikazanog na posterima i građe o Hrvatskom narodnom kazalištu u Osijeku, odnosno općenito o kazališnom životu u Osijeku, a koju posjeduje Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek.

Priča o kazališnom životu u Osijeku započinje još davne 1735. godine, kada je u Isusovačkoj gimnaziji zabilježena izvedba prve kazališne predstave na latinskome jeziku i nastavlja se 1775. godine kada se s franjevačke školske pozornice prvi put u Osijeku čuo i hrvatski govor u cjelovečernjoj trosatnoj predstavi. U Osijeku 18. i 19. stoljeća njemački teatar egzistirao je kao profesionalni teatar dvaju tipova. Prvo kao tip putujućih njemačkih teatarskih družina koje su nastupale u Generalatskoj vojarni u Tvrdi i od 1886. kada se kazališne predstave održavaju u raskošnoj zgradi Društva gornjogradskog kasina i kazališta u kojoj će 7. prosinca 1907., biti otvoreno Hrvatsko narodno kazalište čime počinje istinski sustavan i organiziran kazališni život, a koji su podržali brojni gradski političari i utjecajni pojedinci među kojima su bili i Pinterović, Neumann, Isaković, Kraus i Keiser. Nikola Andrić postaje prvim intendantom Hrvatskog kazališta u Osijeku te se laća mukotrpnog posla okupljanja ansambla. Nakon Prvoga svjetskog rata slijedi prilično loše razdoblje za kazališni život Osijeka, obilježeno prekidima u radu, trogodišnjim lutanjima i seobama i konačnim povratkom u matični grad u sezoni 1934./1935. Na plakatima se prati i razvoj kazališnog života od pedesetih godina 20. stoljeća do danas s posebnim naglaskom na ratno razaranje 16. studenoga 1991. i obnovu kazališta 1994. godine. Hrvatsko narodno kazalište svojim dramskim i glazbenim programom potaknulo je stvaranje Minateatra i Annala, a neizravno i Dječjeg kazališta u Donjem gradu te se na sadržajima prikazanim na plakatima mogla pratiti i povezanost osječkih kazališnih ustanova.

Velik dio građe, posebno one koja datira s početka 20. stoljeća uskoro će se moći vidjeti u digitalnom obliku na mrežnim stranicama Knjižnice.

Posjetitelji i korisnici Knjižnice izložbu su mogli pogledati od 30. listopada do 3. prosinca 2018. u izložbenoj auli Knjižnice.

Svjetlana Mokriš

Ljiljana Krpeljević

gisko@gskos.hr